

Άγιος Νικόλαος Επίσκοπος Αχρίδος ο Βελιμίροβιτς: Άγγελοι· οι μεγαλύτεροι αδελφοί μας (μέρος 1ο)

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Αγ. Νικόλαος \(Βελιμίροβιτς\) Επίσκοπος Αχρίδος / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή](#)



Λεπτομέρεια τοιχογραφίας λιτής Καθολικού, 1312, Ι. Μ. Μ. Βατοπαιδίου

Η Αγία Γραφή αρχίζει με τα λόγια: «Εν αρχή ο Θεός εποίησεν τον ουρανόν και την γην» (Γεν, α' 1).

Με τη λέξη ουρανός δεν εννοεί ένα κενό διάστημα, μετά το δικό μας σύμπαν, αλλά το ζωντανό κόσμο των αοράτων πνευμάτων. Έτσι η παραπάνω πρόταση θα μπορούσε να διατυπωθεί και με άλλα λόγια, όπως: Στην αρχή ο Θεός δημιούργησε τον αόρατο και τον ορατό κόσμο, όπως αναφέρεται στο πρώτο άρθρο της πίστης μας. Ο Ψαλμωδός λέει: «τω λόγω του Κυρίου οι ουρανοί εστερεώθησαν και τω πνεύματι του στόματος αυτού πάσα η δύναμις αυτών» (Ψαλμ. λβ' 6). Σύμφωνα με την ερμηνεία των πατέρων της Εκκλησίας, σ' αυτή την περίπτωση ο Πατέρας καλείται Κύριος, ο Υιός καλείται Λόγος του Κυρίου και το Πνεύμα το Άγιο, Πνοή του Κυρίου.

Ο προφήτης Ησαΐας είδε τα Σεραφείμ κι ο Ιεζεκιήλ τα Χερουβίμ, μαζί με κάποια άλλα θαυμαστά πλάσματα γύρω από το θρόνο του Υψίστου. Ο Μιχαίας είπε στο βασιλιά Αχαάβ: «είδον Θεόν Ισραήλ καθήμενον επί θρόνου αυτού και πάσα η στρατιά του ουρανού ειστήκει περί αυτόν εκ δεξιών αυτού και εξ ευωνύμων».

Ο Νεεμίας είπε στην προσευχή του: «συ ει αυτός Κύριος μόνος, συ εποίησας τον ουρανόν και τον ουρανόν του ουρανού και πάσαν την στάσιν αυτών».

Ο μεγάλος προφήτης Δανιήλ είδε το Θεό στο θρόνο Του, όπου Τον υπηρετούσαν χιλιάδες χιλιάδων και μυριάδες μυριάδων.

Ο απόστολος Παύλος μιλώντας για την εξουσία του Χριστού λέει: «Αυτός είναι εικόνα του αόρατου Θεού, πριν από κάθε πλάσμα γεννημένος. Γιατί τα πάντα δι' αυτού ήρθαν στην ύπαρξη, όσα στον ουρανό κι όσα στη γη, τα ορατά και τα αόρατα, θρόνοι και κυριότητες, αρχές και εξουσίες, ό,τι υπάρχει είναι πλασμένο δι' αυτού κι αυτόν έχει σκοπό του. Υπάρχει αυτός πριν από καθετί κι αυτός τα πάντα συγκρατεί, για να μπορούν να υπάρχουν» (Κολ. α' 15-17).

Συγκεντρώνοντας όλα τα ονόματα των αγγελικών δυνάμεων ο άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης τις ταξινομεί κατά τάξεις - τρεις επί τρεις ίσον εννιά: Σεραφείμ, Χερουβίμ, Θρόνοι, Κυριότητες, Εξουσίες, Δυνάμεις, Αρχές, Αρχάγγελοι, Άγγελοι. Όλους μαζί όμως τους καλούμε απλά αγγέλους ή αγγελικές δυνάμεις.

Στο βιβλίο του Ιώβ διαβάζουμε τι απάντηση έδωσε ο Κύριος στα παράπονα του βασανισμένου αυτού άνθρωπου: «όταν δημιουργήθηκαν τα άστρα με δοξολόγησαν με μεγάλη φωνή όλοι οι άγγελοι μου».

Η Ορθόδοξη Εκκλησία μας έχει ορίσει κάθε Δευτέρα να τιμώνται οι άγιοι άγγελοι. Γι αυτό και στις εκκλησιαστικές ακολουθίες της ημέρας εκείνης οι κανόνες είναι προς τιμή και εγκωμιασμό τους και πριν από κάθε τροπάριο προηγείται ο στίχος: «Άγιοι αρχάγγελοι και άγγελοι, πρεσβεύσατε υπέρ ημών».

Οι αγγελικές δυνάμεις δημιουργήθηκαν πριν από τον άνθρωπο. Αυτός είναι και ο λόγος που τους ονομάζουμε πρεσβύτερους αδελφούς μας.

Η φύση των αγγέλων

Η φύση των αγγέλων είναι από κάποια άποψη διαφορετική από τη φύση του ανθρώπου και από κάποια άλλη μοιάζει μ' αυτήν. Οι διαφορές είναι οι έξης: Οι άγγελοι είναι ασώματοι και κατά συνέπεια άορατοι στα φυσικά μάτια μας. Αφού δεν έχουν σώμα, είναι απαλλαγμένοι από σωματικές ανάγκες, επιθυμίες και πάθη, δε φροντίζουν για φαγητό, ποτό, ρούχα ή κατοικία. Ούτε και έχουν το έμφυτο και την επιθυμία για τεκνογονία. Δεν παντρεύονται. Δε στενοχωριούνται για το μέλλον ούτε φοβούνται το θάνατο. Αν και δημιουργήθηκαν από το Θεό πριν από τον άνθρωπο, ο χρόνος δε μετράει σ' αυτούς, δεν έχουν ηλικία. Είναι παντοτινά κι αναλλοίωτα νέοι, όμορφοι και δυνατοί. Δεν ανησυχούν για τη σωτηρία τους ούτε κι αγωνίζονται για αθανασία, αφού είναι ήδη αθάνατοι. Αντίθετα με τους ανθρώπους, δεν ταλαντεύονται ανάμεσα στο καλό και το κακό, επειδή είναι ήδη καλοί και άγιοι, όπως τους έπλασε ο Θεός.

Από την άλλη μεριά οι άγγελοι μοιάζουν στους ανθρώπους στο ότι είναι πρόσωπα, κι ο καθένας τους έχει αυτοσυνειδησία. Όπως κι οι ανθρωποι έχουν κι αυτοί λογική κι ευφυΐα, αισθήματα, ελεύθερη βούληση και δημιουργική ικανότητα. Έχουν κι αυτοί προσωπικά ονόματα όπως κι οι ανθρωποι. Μερικά από τα ονόματά τους τα γνωρίζουμε είτε από την Αγία Γραφή είτε από την παράδοση της Εκκλησίας μας, όπως π.χ. Μιχαήλ, Γαβριήλ, Ραφαήλ, Ουριήλ, Σαλαθιήλ, Βαραχιήλ κλπ.

Ο απόστολος Παύλος αναφέρει τα λόγια ενός αρχαίου προφήτη για να συγκρίνει τους αγγέλους με τους ανθρώπους: «τι είναι ο άνθρωπος για να τον σκέφτεσαι; ή ο υιός του ανθρώπου για να τον φροντίζεις; τον έκανες για λίγο κατώτερο απ' τους αγγέλους, τον στεφάνωσες με δόξα και τιμή· όλα τα υπέταξες κάτω απ' τα πόδια του» (Εβρ. β' 6-8).

Είναι αλήθεια ότι ο Θεός έδωσε απόλυτη κυριαρχία στους πρωτόπλαστους πάνω στη δημιουργία, ωστόσο ο άνθρωπος αμάρτησε, περιφρόνησε την εντολή του Θεού και υπάκουσε το σατανά, τον αντίδικο του Θεού. Πριν από την αμαρτία ο άνθρωπος ήταν ίσος με τους αγγέλους του Θεού σε δύναμη, αγνότητα και κάλλος. Μετά την αμαρτία όμως η κυριαρχία του ανθρώπου πάνω στα έργα του Θεού μειώθηκε, σχεδόν εκμηδενίστηκε. Η φύση δεν έκανε υπακοή σ' αυτόν που δεν υπάκουσε στο Θεό. Η φύση παρακούει στον πρώην αφέντη της και ζει με την προσμονή. Γράφει ο απόστολος Παύλος: «γιατί όλη η κτίση προσμένει με λαχτάρα πότε θα φανερωθεί η δόξα των παιδιών του Θεού» για να γίνει ξανά υπάκουη κι ευτυχισμένη, όπως ήταν και στην Εδέμ. Ως τότε «όλη η κτίση στενάζει και κραυγάζει από πόνο, σαν την ετοιμόγεννη γυναίκα» (Ρωμ. η' 19,22), επειδή κι αυτή είναι δέσμια της φθοράς, όπως κι ο εξωσμένος αφέντης της.

Με την εν Χριστώ αναγέννηση του όμως ο άνθρωπος ξαναγίνεται αγγελοειδής, περιβάλλεται με τη δόξα του Χριστού. Και στο μεταξύ οι πρεσβύτεροι αδελφοί του, οι άγιοι και άμωμοι άγγελοι, τον υπηρετούν όπως οι γιατροί τον άρρωστο και φροντίζουν για την υγεία και τη σωτηρία του. Λέει ξανά γι' αυτούς ο απόστολος Παύλος: «δεν είναι όλοι οι άγγελοι πνεύματα που υπηρετούν το Θεό κι αποστέλλονται απ' αυτόν για να βοηθήσουν όσους πρόκειται να σωθούν;» (Εβρ. α' 14). Γι' αυτό το θέμα όμως θα επανέλθουμε παρακάτω εκτενέστερα.

συνεχίζεται...